

KESKKONNAAMET

VILSANDI RAHVUSPARGI KOOSTÖÖKOGU

Protokoll

Koht ja aeg: Loona 09.06.2017 kell 14.10-16.45

Juhatas: Krista Kallavus

Protokollis: Gunnar Raun

Osalejad: Kadri Hänni, Allar Liiv, Gunnar Raun, Jaan Prants, Tiina Ojala, Tormis Lepik, Lia Rosenberg, Katrin Trumann, Maria-Ann Rimmel, Krista Kallavus, Tarmo Pikner, Urmo Heinam, Margus Talur, Kristi Korjus-Viska, Joosep Michels, Heli Alliksoon, Kadri Kullapere, Markus Vetemaa,

Päevakord

1. Koostöökogu jooksvad uudised. Ülevaade Vilsandi rahvusparki ehituspärandi ja asustusstruktuuri alusuuringust - Krista Kallavus, Keskkonnaamet
2. Matsalu ja Vilsandi rahvusparki kohapärimuse jätkuprojekti kokkuvõte ja rahvusparkide mälumaastike Maa-ameti uus kaardirakendus - Mari-Ann Rimmel, Eesti Kirjandusmuuseum

Krista Kallavus tutvustas erinevaid planeeritavaid koolitusi rahvusparkis. Täpsemat infot koolituste kohta küsida otse Kristalt.

Krista Kallavus ja Kadri Hänni KeA looduskaitse juhtivspetsialist küsisid, et kas on ettepanekuid koolituste või üldse teemade osas, mille kohta infot vaja oleks? Koolituste osas ettepanekuid ei tehtud. Vilsandlaste päevi heaks info jagamise kohaks ei peetud, sest leiti et see hõlmab liiga kitsast osa rahvusparki inimestest.

Mõtted ja ettepanekud:

Urmo Heinam: Vajalik on selgitada ehitamise tõlgendust praeguse Vilsandi rahvusparki kaitse-eeskirja kontekstis. Eeskiri on vananenud. Millised ehitamised tuleb rahvusparkis kooskõlastada? Kus on mõistlikkuse piir (nt liivakasti või kiige ehitamise kooskõlastamise vajadus). Uus ehitusseadustik tõlgendab ehitamise all väga väikest asja. Millal on loota uut Vilsandi rahvusparki kaitse-eeskirja eelnõud, et ehitamise teema mõistikutuna planeerida?

Gunnar Raun: KeA kaitse planeerimise spetsialist. Vilsandi rahvuspargi kaitse-eeskirja eelnõu avalikustamine on planeeritud 2017. a lõppu ja siis on võimalik planeeritava kaitsekorra kohta ka arvamust avaldada.

Krista Kallavus: Vilsandi rahvuspargi ehituspärandi ja asustusstruktuuri alusuuringust selgub, et ehitustavad on rahvuspargis kiiresti muutunud, ehk ehituste uuendustega on kiiresti kaasa mindud (rehielamud kadusid). Uuring soovib, et uute hoonete ehitamisel võib ühele talukoha õuealale rajada kaks elamukohta. Oluline on säilitada üldhoonestuse pildi järjepidevus –hoonete proportsioonid. Uuring tehakse kättesaadavaks lingi kaudu, mis saadetakse rahvuspargi koostöökogu listi.

Mõtted ja ettepanekud:

Leo Filippov: Millised on ettepanekud kõrghaljastuse säilitamisega?

Krista Kallavus: Uuring käsitleb kõrghaljastuse teemat ainult põgusalt ja ettepanekuid ei tee.

Kadri Kullapere: Kas paadikuure saab taastada?

Krista Kallavus: Ühiskondliku hoonena erisusena võimalik

Urmo Heinam: Miks ei või paadikuure (kalurionne) taastada vanades kohtades, et siis eramaaomanik saaks turistidele eramaal pakkuda majutusteenust, sest ühisomand munitsipaalmaal ei toimi turismi ettevõtluses? Miks eramaa peaks turismi ettevõtlust piirama? Kas see ei ole kultuuripärandi hoidmine?

Krista Kallavus: Ei ole säilinud kunagisi paadikuuride jooniseid. Paadikuuride ehitamise lubamisel eramaal hakataks eramaaomanike poolt piirama ligipääsu merele, sest paadikuuri ümbrust ala tõlgendatakse kohe privaatse kohana, kuhu teistel ei ole asja.

Markus Vetemaa ja Tormis Lepik: Paadikuure tänapäevamõistes ei ole enam vaja.

Tormis Lepik: Oluline on merele pääsemise kohad tagada.

Markus Vetemaa: Kohalikul kogukonnal peaks olema õigus ütelda, et kas nad soovivad paadikuure. Vilsandi saarel paadikuure ei soosi, sest on näinud väga halbu näiteid paadikuuri sildi all tehtud hoonetest.

Mari-Ann Remmel. Vilsandi rahvuspargi mälumaastike Maa-ameti uue kaardirakenduse andmed asuvad Kirjandusmuuseumi serveris. Kaardirakendus ise asub [Maa-ameti geoportaal](#)is teema all rahvusparkide mälumaastikud. Kaardirakenduse sisuks on kohanimed, pildid, tekstid ja videod kohapärimusest geograafiliste punktidenäidena kaardil. Andmestikku on võimalik veel ka täiendada. Ühendust võtta selleks Krista Kallavusega või otse Kirjandusmuuseumiga. Vilsandi rahvuspargi kohapärimuse jätkuprojekt tõi välja, et kohalik kõneviis on mahlakas ja väärtuslik ja seda eriti oskuse osas lugusid jutustada. Inimene ja kohalik loodus on tugevasti seotud. Omapärana toodi välja rahvuspargi piirkonna elanike erilist ellusuhtumist ja elurõõmu.

Ettepanekud teemade osas, mida järgmisel koostöökogul arutada:

Tormis Lepik: Loomade karjatamine väga suurel alal, kus karjaaedasid ei koristata ka talveks ära. Probleem selles, et tõkestatakse metsloomaade väljakujunenud radasid. Lisaks takistab väga suurte karjakoplite tegemine inimeste ligipääsu mereäärde.

Kadri Hänni: Lubas karjatamise ja karjaaedade teema maahoolduse spetsialistidega arutluse alla võtta, et lahendusi leida.